

ЧАСТНА ДЕТСКА ГРАДИНА „ВЪЛШЕБСТВО”
гр. Пловдив, ул. ”Росини” No 1, тел. 0878228364
email:vikism_ood@abv.bg

Утвърдил:.....

Директор :
/ Виолета Жекова/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Приета на заседание на Педагогически съвет с протокол
№1/15.09.2021г.

Предучилищното образование създава условия за цялостно развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование. Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система като част от стратегията за развитието на детската градина. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да създава условия за придобиването на компетентностите по всяко от образователните направления;
2. да отчита спецификата на детската градина и на групите;
3. да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата.

Възпитанието, социализирането и обучението на децата от 3 до 7-годишна възраст в ЧДГ „Вълшебство”, гр. Пловдив представлява цялостна концепция и създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със *Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба No 5 от 2016 г. и Държавните образователни стандарти(ДОС) от 2016 г.*

Чрез нея се осигуряват физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Системата е разработена на основата на следните **водещи цели**:

- осигуряване на равни шансове (равнопоставеност) на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит;
- отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми;
- формиране на умения за работа в екип (в група);
- разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;
- формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие;
- формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;
- постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник, сътрудник и партньор;
- функционално интегриране на образователното съдържание по направления и по възрастови групи;
- съчетаване на практическа и умствена дейност;
- оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина и училището.

Програмната е разработена върху тезата за плавното комплексно развитие на детската личност при отчитане на нейния социален, емоционален и познавателен опит, възрастов потенциал, творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за включване и активно участие в света на възрастните и на връстниците. Ориентирана е към формирането на представи, умения и отношения у детето, съответстващи на ключовите компетентности. Осигурява условия и възможности за организиране и реализиране на процес на педагогическо взаимодействие, при който детето има определяща роля, а педагогът е в позицията на партньор, който насочва, насърчава и подпомага детето в процеса на интегрирано комплексно обучение, възпитание и диагностициране по посока на постигнатите резултати.

Образователното съдържание е разработено с помощта и активното включване на играта и различните игрови дейности във всички образователни направления. Програмната система „Приказни пътечки” осигурява балансиран преход между детската градина и училището, зачитане на различието в езиковото и културно равнище на децата и овладяване на образователното съдържание в подходящ социален контекст.

Основната и цел е осигуряване на емоционален и психологически комфорт на детето и създаване на оптимални условия за развитие на личностния му потенциал.

Основни принципни положения на програмната система

За първа възрастова група:

- осигуряване на равнопоставеност на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит, възможности и темп на развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност, стремеж към усъвършенстване и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни и практически задачи, за ориентиране в проблемни ситуации и откриването на решения на проблеми;
- формиране на умения за работа в група;
- откриване на творческите заложби у всяко дете и осигуряване на условия за разгръщане и проявяването им;
- формиране на социални и комуникативни умения;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- оптимално съчетаване на умствена и практическа работа;
- осигуряване на максимална възможност за игра и физически упражнения.

За втора възрастова група:

- ☞ осигуряване възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да отстоява своята позиция;
- ☞ създаване на условия за разгръщане и изява на индивидуалния потенциал на всяко дете. Удовлетворяване на потребностите му за развитие, самочувствие, и самоувереност, спокойствие в общността на другите;
- ☞ осмисляне на основни права и задължения и формиране на умения у детето да ги отстоява и спазва;
- ☞ осигуряване на качествено възпитание и обучение и обучение на всички деца, съобразени с условията, в които се намират;
- ☞ обучение с ясно изразен практически, приложен, продуктивен пресъздаващ характер с приоритет на формиране на когнитивни и речеви умения;

☞ прилагане на педагогически технологии на обучение с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на неговата креативност.

За трета възрастова група:

☞ утвърждаване на личността на детето в заобикалящата общност. Формиране на желание за сътрудничество и партниране, уважение и зачитане на чуждото мнение, толерантност и взаимодействие, подчинено на общи и различни цели;

☞ осигуряване на възможности за всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция;

☞ ефективност на образователните технологии на основата на тясно обвързване на съвременната теория с конкретните педагогически практики;

☞ осъществяване на взаимодействието между детето и педагога на основата на доверие и взаимно уважение;

☞ превръщане на педагога в образец на подражание;

☞ приоритетно изграждане на детска общност за извършване на съвместна работа като среда за активна социализация;

За четвърта възрастова група:

Залага на идеята за подготовка на детето за училище, която да е базирана върху натрупания детски опит, реално проявяваните от него потребности и оптимално възможните темпове на развитие и разгръщане на индивидуалните и творческите му заложби.

Основните принципни положения са:

☞ реализиране на образователния процес като взаимодействие, при което децата са активни, мотивирани, мислещи, а педагогът е помощник и партньор;

☞ балансирано взаимодействие между детската градина и училището, плавен преход от водещата игрова дейност към проявата на преднамерена познавателна активност и създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност;

☞ детето е център на педагогическото взаимодействие;

☞ създаване на детска общност, в която се зачита другият и се придобива опит за решаване на задачи и изпълняване на дейности заедно;

☞ ориентация към творческия потенциал на детето и педагога;

☞ оптимално интегриране на образователното съдържание в направленията от програмната система;

☞ осигуряване на равни шансове на всички деца.

Основна цел на програмната система в четвърта възрастова група е подготовката на децата за училище и развиването на потенциалните възможности на всяко дете посредством обогатяването на детското развитие, съхраняването на ценността на предучилищното детство и успешния преход към училищното обучение.

Основната идея на системата е да се подпомага изграждането на детската индивидуалност чрез постигане на процес на активно и насочващо общуване и взаимодействие с детето, при което възможностите, потребностите и предпочитанията определят принципите, формите, методите и похватите на работа на педагога и дейностите в детската градина.

Педагогическото взаимодействие се реализира с помощта на комплекс от словесни, нагледни, практически и игрови методи, чрез които се съчетават опознаването на предмети и обекти, използването им в практиката, играенето с тях, оперирането, изпробването, преобразуването им и набирането на информация.

Педагогическата технология за реализацията на програмната система на ЧДГ „Вълшебство” се формира от следните компоненти:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.

Системата от подходи осигурява единство на обучение и възпитание, базирани върху партньорска комуникация между детето и педагога, съществуващ опит, непрекъснато развиващи се потребности и желания на детето и динамично развиващи се представи, умения и отношения, заложи като очаквани резултати в нормативните документи за предучилищната образователна степен:

- **комуникативен** – възпитание и обучение, осъществявано в условията на неформални контакти и делово общуване на личности и реализиране на общи преживявания, желания и идеи;
- **личностно-ориентиран** – обучение, основано на личния опит на детето и на стремежа той да бъде систематизиран и непрекъснато обогатяван и разширяван, като се преминава от еталонно възпроизвеждане на представи и отношения към творческо прилагане на придобити умения;
- **ценностно-ориентиран** – възпитани и обучение, насочени към достигане на общочовешки ценности при запазване и развиване на националната идентичност и традиции;
- **креативен** – организация и провеждане на всички дейности в групата, ориентирани към разгръщане на креативните способности на детето в играта, общуването и обучението;
- **рефлексивен** – едновременно с обучението се работи върху развитие на личността по посока на самоопределяне, саморегулиране, коопериране, приемане и зачитане на другите;
- **експресивен** – акцентирание върху подпомагане на индивидуална експресивност на детето чрез различни действия;
- **контекстен** – свързване на изучавани обекти и явления с естествени жизнени ситуации и обединяване на познавателното съдържание около теми, интересуващи детето.

2. Форми на педагогическо взаимодействие.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

В Наредба No 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование са посочени основната и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие. Формите се организират според прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата. Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Педагогическите ситуации се организират само в учебно време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина. Компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт за предучилищно

образование са дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователни направления.

Образователните направления, по които се провеждат основните форми на педагогическо взаимодействие са:

1. Български език и литература;
2. Математика;
3. Околен свят;
4. Изобразително изкуство;
5. Музика;
6. Конструирание и технологии;
7. Физическа култура.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации, както в учебното, така и в неучебното време.

Организират се по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, които се реализират в ЧДГ „Вълшебство” са: утринна гимнастика, центрове по интереси, ателиета, игри на открито, разходки, подвижни игри, спортно-подготвителни игри, момент на свободно изразяване, тренинги, дейност в група, празници и развлечения, участия в туристически походи, екскурзии, концерти и др.

Търсейки възможности за внедряване на нови образователни технологии и проучвайки общите тенденции и направления, по които да осъществим модернизация и перспективност ,паралелно с държавната политика в предучилищното образование ще практикуваме педагогиката на Мария Монтесори. Ние вярваме, че всяко дете е талантива творческа индивидуалност.

Педагогическата среда в Частна детска градина „Вълшебство“ ще осигури на децата самостоятелно да мислят, да се трудят и това да им доставя удоволствие ,както и да формира способностите им.Ние уважаваме всеки малък член на нашето общество и го приемаме такъв, какъвто е, вярваме в това, че проявявайки инициатива и личен интерес в избора на материали за работа, ние отглеждаме в детето любов към обучението,представяйки на детето право на избор, и така стимулираме развитието на неговата самодисциплина.

Възпитанието на детето не е само радост, но и огромна отговорност и сложна работа. Днес съществуват множество методики, които позволяват на детето да разкрие природния си талант, но не всички родители могат да отделят на своето дете достатъчно време и едновременно с това да са в курс с най-съвременните развиващи методики. Монтесори методът е уникален. Той се основава на благоразумното съотношение между свободата и точната структура, специално предназначена за малкото дете. Той предоставя приятна заетост и внимателно разработени дидактически материали, които съответстват на естествените потребности на детето. Монтесори методът дава на детето истински стабилна база за формиране на личността - личност всестранно развита, отговорна, щастлива и образована. Детето има свои закони на

развитие, и ако искаме да му помогнем да расте, трябва да следваме тези закони, а не да му налагаме своята воля.

"Ние не сме способни да създаваме гении! – пише Мария Монтесори.
Ние можем само да дадем шанс на всяко дете да реализира своите потенциални способности да стане независима, уверена, уравновесена личност!"

3. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

Седмичното разпределение е изготвено в съответствие с чл.24, ал.1, 2 от наредба №5 за предучилищно образование от 03.06.2016г. в сила от 01.08.2016г., издадена от МОН. При осъществяване на педагогически ситуации, екипът на ЧДГ „Вълшебство“ ще използва комплект от учебни помагала на издателство „Просвета“ - „Чуден свят“.

Седмичното разпределение е прието на Педагогически съвет с Протокол №1/
15.09.2021 г.

4. Тематично разпределение за всяка възрастова група

Този раздел е разработен в съответствие с разпоредбите на чл. 30 от Наредба No 5 от 03.06.2016г. за предучилищното образование.

Тематичното разпределение отчита интересите на децата и спецификата на образователната среда и осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления. Той включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по всички образователни направления и включва теми за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

5. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование участниците в образователния процес са децата, учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите.

Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на детската градина, чрез:

1. индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
2. родителски срещи;
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
4. други форми за комуникация.

Формите на сътрудничество се определят съвместно от директорите, учителите, другите педагогически специалисти и родителите.

МЕХАНИЗЪМ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Според чл. 2 на ЗПУО системата на предучилищното образование включва участниците в образователния процес и институциите, както и отношенията и връзките между тях за постигане целите на образованието. Участниците в образователния процес са децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите. Участниците в образователния процес и институциите си партнират с общините и с други заинтересовани страни.

Целенасочената съвместна дейност между детската градина и семейството осигурява единен подход в разкриването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение.

Това предполага съвместни координирани действия на двете институции, за да остане детската градина естествена среда, обуславяща развитието на духовните потребности и интереси на детето. Необходимо е утвърждаване тенденция за тясно сътрудничество между семейството и детската градина. Отношенията между родители и учители да се изграждат на основата на разбирателство, единомислие и непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Сътрудничеството на детската градина със семейството и социалните партньори като единен работещ екип е в основата на иновационните търсения на ДГ за споделяне отговорността при обучението и възпитанието на децата в предучилищна възраст.

Има много начини за общуване със семейството и за осигуряване на неговото по-активно участие във възпитанието на детето. Съществуват разнообразни форми, средства, подходи, стратегии, които отговарят на потребностите на различните семейства. Формите на педагогическо взаимодействие с родителите на децата са многообразни, ежедневни и периодични:

Времето, когато родителите водят или вземат детето от градината.

Съобщения и бележници – размяната на съобщения е резултатно средство за осигуряване на непрекъснато общуване.

Таблата за съобщения са друг начин за размяна на информация.

Бюлетините също са добър начин и средство за връзка със семейството.

Консултации – те са с продължителност 30–40 мин., в удобно за родителите време.

Родителските срещи са утвърдена форма за общуването.

Открити моменти от живота на детето в детската градина – учебни ситуации, празници и развлечения, „отворени врати“ за родителите във всеки удобен за тях момент от режима.

Отчет – трябва да е написан в позитивен тон, като се акцентира на силните страни, а проблемите да се посочват пряко и обективно.

Посещения по домовете е много полезна практика, но за съжаление намира по-малко място в общуването.

Индивидуализирането и оптимизирането на педагогическото взаимодействие е невъзможно без информация за:

- структурата и съдържанието на семейните отношения и статуса на детето в семейството;
- семейната атмосфера и емоционалното благополучие на детето у дома;
- особеностите на семейната култура, етническата принадлежност и професионалната реализация на родителите;
- доминиращия тип на възпитание в семейството;

- нивото на знания и умения, проявени интереси и способности на детето до постъпването му в детската градина;
- здравословното състояние на детето;
- предпочитаните и неpreferирани храни...

Всичко това налага необходимостта от търсене на нови начини за постоянни и ефективни контакти с близките на детето (важно е да се отбележи, че понятието семейство трябва да се разглежда по-широко от традиционното майка – баща – дете).

Най-добрият начин за оказване подкрепа на детето и родителите му е разбирането за неповторимата ситуация в семейството и непрекъснатото сътрудничество с него. При наличие на ефективно взаимодействие възрастните – родители и педагози – взаимно и ползотворно се влияят и допълват в изпълнение на своите социални роли и функции, което носи много положителни моменти.

Непрекъснатото сътрудничество и взаимният обмен на информация с родителите са възможни, ако педагогът умее:

- ефективно да говори;
- ефективно да слуша;
- да бъде позитивен.

А това означава високо ниво на комуникативни умения, гъвкаво използване на разнообразни способности за общуване, отчитане на чувствата, преживяванията и очакванията, изразени (или замаскирани) в поведението на родителите.

За постигането на тази цел е важно:

- да се проучат различни модели на семейни отношения и тяхното влияние върху поведението на децата (чрез наблюдения на игри, анализ на детски рисунки и разкази, беседи и анкети с деца, родители, учители...);
- да се изпробва и оцени ефективността на различни модели за общуване с деца и родители, с оглед на доминиращия емоционален тон (доброжелателност и уважение, разбиране и съпричастност, лична ангажираност в обръщенията, изискванията, оценките...);
- да се обмислят и приложат конкретни подходи за неформални контакти с определена цел (събиране на първоначална информация за ново дете, обсъждане на възникнал инцидент, стимулиране интереса на родителите към различни детски дейности и т.н.).

Начини за участие на родителите:

След като родителското участие в образованието на децата се установява като приоритет на държавно ниво, остава да видим какви са практическите начини това да се случи.

Участието на родителите може да бъде от съществено значение в няколко различни насоки, които се преплитат и допълват:

- Програми, занимания, игри, в които родителите участват заедно с децата си;
- Насърчаване на родителите да се включват в домашните занимания и проектите на децата си
- Участие на родителите в ДГ като помощник-учители или организатори на различни дейности, клубове по интереси, образователни екскурзии
- Консултиране с мнението на родителите, активно участие на родителите във вземането на решения, засягащи образователния процес
- Курсове за обучение на родители, програми за учене през целия живот
- Особено полезни се оказват проектите, в които родителите и децата заедно работят за облагородяване на околната среда, двора, подготовката на празници в ДГ,

или пък вземат участие в доброволни инициативи в помощ на уязвими групи.

Изготвил:
Виолета Жекова
директор